

NYHETER FRÅN BESMÅ - OKTOBER 2019

Greta Thunberg får världens makthavare att huka sig och världens unga att ge sig ut på gatorna för att kräva mer verkstad i klimatarbetet. Då känns det riktigt bra att tillhöra ett nätverk fyllt av ambitiösa och framsynta företag som gör just det, omvandlar ord till handling i klimatarbetet.

Det blåser verkligen medvind i klimatarbetet och det finns mer att vänta. EU:s första vice ordförande Frans Timmerman får ansvar för EU-kommissionens nya gröna giv, New Green Deal. Ett tecken på att den nya kommissionen kommer att ge frågan mer tyngd. Energieffektivisering, solenergi och resurseffektivitet genom livscykelperspektiv och cirkulära modeller är starka trender tillsammans med digitaliseringens möjligheter till smart styrning.

Energiarbete har gått från att vara en fråga för några få till att vara en fråga om business. Senaste tecknet var en utredning som visade att sol påverkar fastighetsvärdet positivt. Ett examensarbete vid Sveriges Lantbruksuniversitet drar slutsatser att småhus med solcellsanläggning höjer värdet på huset vid försäljning (Axel Bolin, SLU 2019).

Sedan sist har Boverket lämnat sitt förslag till nya regler för [energihushållning](#) och fått i uppdrag att [förbereda för klimatdeklarationer](#). Utredningen [Mindre aktörer i Energilandskapet](#) föreslår ett kvotpliksystem och Energimarknadsinspektionen arbetar med en [översyn av tariffutformningen](#) för effektivare utnyttjande, och pekar ut [småhusen](#) som den största laststyrningspotentialen.

Då är det roligt att kunna meddela att BeSmås arbete sedan i maj resulterat i inte mindre än fyra projektansökningar bl.a. inom demonstration av lösningar för lågenergibyggnader, solenergi, livscykelperspektiv och förnybara material. Nedan kan du läsa mer om detta, samt annat arbete inom BeSmå. Anmäl dig redan idag till [BeSmås årsseminarium](#) för att få veta mer.

Följ oss gärna genom att besöka vår hemsida och även LinkedIn-konto. Du hittar oss där under BeSmå- innovationskluster för energieffektiva småhus.

Med vänlig hälsning,

Sekretariatet för BeSmå genom Sara Borgström

Värme och ventilation

Projektet [kombinerade värme- och ventilationssystem för energieffektiva småhus i ett nordiskt klimat](#) avslutade sitt arbete i vintras. Samtliga fem deltagande värme/ventilationsföretag; Flexit, Metro Therm, Panasonic, SystemAir och H Östberg AB kan nu visa upp produkter som uppfyller de krav som BeSmå och småhustillverkarna har ställt upp för ett sådant värme- och ventilationssystem. Nya produkter är färdiga för att testas i verklig miljö. En sådan ansökan har diskuterats i flera omgångar med Energimyndigheten och är nu inlämnad inom E2B2:s utlysning. Besked förväntas i november. Under hösten genomförs en förstudie för att utreda utreds problematiken med [äldre borrhål och nya effektiva bergvärmepumpar](#). Teknikutveckling har bidragit till att moderna bergvärmepumpar är effektivare och kan ta ut mer värme ur borrhålet vilket riskerar att leda till att temperaturen i borrhålet sjunker.

Verifiering och mätning ett nyligen avslutat projekt undersöktes energiprestandan för 11 olika småhus för att [verifiera energiberäkningsprogram för småhus](#). Energiprestandan bestämdes dels genom beräkning med två olika energiberäkningsprogram, dels genom att samma hus har energideklarerats av en oberoende energiexpert och slutligen har energiprestandan bestämts genom en stegvis normalisering av uppmätta värden enligt anvisningar i Boverkets förordning BEN. Samtliga småhus bedöms uppfylla de energikrav som gällde när huset uppfördes.

Bland annat planeras ett projekt kring verifiering av andelen solex till värmepump genom mätning i tiotalet småhus med installerad solex och värmepump. Mätningarna skall utföras på några olika platser i landet under ett år. Resultaten från mätningarna skall användas för att verifiera och utveckla den solexmodell som finns i TMF Energi samt på sikt utveckla styrning av värmepump för ökat utnyttjande av solex för uppvärmning.

Fossilfria småhus LTH önskar fortsätta forskningen kring biobaserade isolermaterial och har därför lämnat in en ansökan inom ramen för E2B2 avseende industriell produktion av energieffektiva bostäder för minskat klimatavtryck i livscykeln. Besked väntas i november.

Förstudien [Trägrund](#) syftar till att tillverka hela den bärande grundläggningen av trä med prefabricerade grundelement. Förstudiens mål är även att försöka fastställa trägrundens konkurrenskraft och hur denna teknik kan integreras i ett industriellt byggande på större skala.

Boverket har fått i uppdrag att förbereda införandet av klimatdeklarationer och genom BeSmås förstudie kring [klimatpåverkan av ett livscykelperspektiv](#) har ett gemensamt utvecklingsprojekt tagit fram för att förbereda småhusbranschen på arbetet och underlätta annat LCA-arbete. Ansökan om medel är gjord inom E2B2 och besked väntas i november.

Beslutstöd och beteende

En korrekt bild av den lönsamma potentialen för energieffektivisering i småhus är viktig för allt arbete inom BeSmå-nätverket. En uppdaterad [potentialstudie](#) har därför genomförts med hjälp av verktyget HEFTIG, som innefattar statistik över hela den svenska bebyggelsen. Resultatet av analysen kommer att ligga till grund för prioritering av kommande BeSmå-satsningar. Det kommer också att ingå i Energimyndighetens underlag för arbetet med renoveringsstrategier och sektorsstrategier. Nu lanseras en helt ny webbguide för villaägare som planerar renoveringar – [Min Husguide](#). Guidens syfte är att ge oberoende expertråd om åtgärder som minskar energiåtgången och dess klimatpåverkan, förbättrar inomhusmiljön, sparar pengar och tar hänsyn till kulturvärden. Guiden är ett samverkansprojekt mellan ett 15-tal organisationer, bland annat BeSmå, och företag samt ett 40-tal energi- och klimatrådgivare, som delfinansierats av Energimyndigheten.

Sol och smarta hem

Mycket arbete pågår inom solenergiområdet. Projektet [Från solex till användare med minsta möjliga förlust](#) använder RISE forskningsvillan för att undersöka möjligheterna att använda solex och likström tillsammans i ett småhus. Projektet [Prognostisering för styrning av lokalt batterilager](#) använder verklig användardata från 3000 småhus och utvecklar en maskinlärningsalgoritm för att utreda hur lokala batterilager kan utformas och användas i småhus utifrån olika styrstrategier. Även detta projekt kommer att använda forskningsvillan för demonstration.

Hushållens värme och varmvattenanvändning är enligt Energimarknadsinspektionen den största laststyrningspotentialen som idag finns i det svenska elnätet. BeSmå genomför därför en förstudie kring [laststyrning av värmepumpar](#) under hösten.

Sist men inte minst, missa inte [BeSmås årsseminarium](#) den 5 november i Nässjö. Säkra din plats genom att anmäla dig redan idag!

Sprid gärna detta nyhetsbrev i inom din organisation och till andra som du tycker bör känna till BeSmås arbete!